aztn info

siječanj 2020.

Sadržaj

Godišnje izvješće AZTN-a za 2018. u Hrvatskom saboru

Sudjelovanje AZTN-a u radu europske mreže tijela za zaštitu tržišnog natjecanja u 2019.

Mađarski GVH kaznio Facebook s 3,6 milijuna eura

Njemačka pomoću pokajnika otkrila tajni kartel veletrgovaca sredstava za zaštitu bilja

EU odobrila koncentraciju AbbVie/Allergan vrijednu 56 milijardi eura

Francuska kaznila Google sa 150 milijuna eura

Godišnje izvješće AZTN-a za 2018. u Hrvatskom saboru

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) je temeljem zakonske obveze, podnijela Hrvatskom saboru 20. rujna 2019. godine, Godišnje izvješće o radu za 2018. godinu. Izvješće je trenutno na dnevnom redu 16. sjednice Hrvatskog sabora

Izvješće se podnosi kako bi se političku, gospodarsku i stručnu javnost informiralo o aktivnostima AZTN-a u 2018. godini i time osigurala transparentnost rada te dodatno doprinijelo afirmaciji i zaštiti tržišnog natjecanja u Republici Hrvatskoj.

Aktivnosti AZTN-a u 2018.

Brojne aktivnosti obilježile su 2018.-u godinu, ne samo u provedbi propisa o zaštiti tržišnog natjecanja i propisa koji uređuje zabranu nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom te kontinuiranom promicanju kulture tržišnog natjecanja, već i u razvitku zaštite tržišnog natjecanja u cjelini. Jedna od negativnih okolnosti, na koju AZTN nije mogao utjecati, a nepovoljno se odrazila na ukupan broj riješenih predmeta u izvještajnoj godini, je prekid rada Vijeća AZTN-a u razdoblju od 15. studenoga 2018. do 25. siječnja 2019. godine. Naime, dana 15. studenoga 2018. godine je istekao mandat troje članova Vijeća, a Hrvatski sabor je nove članove imenovao tek 25. siječnja 2019. godine.

Dakle, Vijeće više od dva mjeseca nije moglo donositi nikakve odluke, budući da nije imalo zakonom propisanu većinu za donošenje odluka. Da nije bilo tog dugotrajnog prekida, bilo bi riješeno puno više predmeta. Velik dio tih predmeta okončan je donošenjem odluka na 1. sjednici u sazivu novoimenovanog Vijeća, dana 29. siječnja 2019. godine. Veliki dio aktivnosti AZTN-a odnosio se na predmete vezane uz utvrđivanje zabranjenih sporazuma između poduzetnika. U tim je predmetima AZTN proveo prethodno ispitivanje stanja na 15 mjerodavnih tržišta. Nakon utvrđenih činjenica i okolnosti i provedenih pravno-ekonomskih analiza tih tržišta, u jednom (1) je predmetu prihvaćeno preuzimanje obveza za otklanjanje negativnih učinaka na tržišno natjecanje predloženih od strane poduzetnika. Taj pravni instrument omogućuje stranci protiv koje AZTN vodi postupak zbog postupanja koje predstavlja potencijalnu povredu tržišnog natjecanja, da u propisanom zakonskom roku AZTN-u samoinicijativno predloži preuzimanje obveza u obliku mjera, uvjeta i rokova u kojima će žurno ukloniti sve potencijalne negativne učinke na tržišno natjecanje nastale postupanjem ili propuštanjem postupanja predmetnog poduzetnika. U devet (9) je predmeta doneseno rješenje kojim se odbacuje inicijativa za pokretanje postupka, budući da je AZTN temeljem rezultata prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnim tržištima utvrdio da nema indicija za pokretanje postupka po službenoj dužnosti. Samo postojanje vladajućeg položaja pojedinog poduzetnika na određenom tržištu nije suprotno propisima o zaštiti tržišnog natjecanja, međutim, zabranjena je zlouporaba toga položaja.

Unatoč postojanju određenih indicija, AZTN nakon detaljno utvrđenog činjeničnog stanja, izvođenja dokaza i provedenih pravno-ekonomskih analiza na 13 mjerodavnih tržišta, nije pronašao dokaze za utvrđenje zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika u predmetima u kojima je pokrenuo i okončao postupak, a koji se detaljnije obrazlažu u tekstu Izvješća. U području ocjene dopuštenosti koncentracija poduzetnika, AZTN je u 2018. godini zaprimio ukupno 29 prijava namjere provedbe koncentracija.

Od tog je broja u 2018. godini riješeno 18 predmeta. Postupak je u tijeku u 11 predmeta, s obzirom na činjenicu da su prijave namjere provedbe koncentracije temeljem kojih je otvoreno navedenih 11 predmeta, zaprimljene u AZTN-u tijekom studenoga i prosinca 2018. godine. Od tih 11 neriješenih predmeta u 2018. godini, 5 predmeta riješeno je već u siječnju 2019. godine, odmah po imenovanju novih članova Vijeća AZTN-a i stjecanja zakonskih uvjeta za donošenje odluka u smislu članka 31. ZZTN-a.

Učinkovito promicanje prava i politike tržišnog natjecanja

Veliki dio aktivnosti tijekom 2018. godine obilježilo je i učinkovito promicanje prava i politike tržišnog natjecanja, koje je usko povezano s jačanjem kulture tržišnog natjecanja i razinom znanja među poduzetnicima, općom i stručnom javnosti. AZTN ove aktivnosti, između ostaloga, provodi davanjem stručnih mišljenja o sukladnosti nacrta prijedloga zakona i drugih popisa sa ZZTN-om ili o sukladnosti važećih zakona i drugih propisa s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja, zatim mišljenja kojima se promiče znanje o tržišnom natjecanju i podiže razina svijesti i informiranosti o ulozi politike i prava zaštite tržišnog natjecanja u razvoju tržišnog gospodarstva, kao i mišljenja i stručnih stavova o rješenjima i razvoju komparativne prakse u ovom području.

AZTN takva stručna mišljenja donosi na zahtjev Hrvatskog sabora, Vlade RH, središnjih tijela državne uprave, pravnih osoba s javnim ovlastima u skladu s posebnim zakonom i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ali i u drugim slučajevima za koja smatra da je donošenje mišljenja od značaja za zaštitu tržišnog natjecanja. AZTN je u 2018. godini donio mišljenja u ukupno 82 predmeta. Od tog broja dano je 32 mišljenja na propise (zakonske i podzakonske akte), a od ta 32 mišljenja, četiri (4) stručna mišljenja dana su iz područja sektora elektroničkih komunikacija u okviru suradnje između HAKOM-a i AZTN-a. Detaljno je odgovoreno i na 50 upita pravnih i fizičkih osoba, komora i drugih subjekata.

Sektorska istraživanja tržišta

Značajan dio aktivnosti AZTN-a tijekom 2018. godine odnosio na sektorska istraživanja. Ta se istraživanja provode u cilju boljeg razumijevanja strukture i odnosa na pojedinim mjerodavnim tržištima, osobito na onima koja ukazuju na određene slabosti u funkcioniranju. Takve dubinske analize tržišta ili pojedine prakse na tržištu, uključuju i analizu propisa koji se odnose na pojedino tržište te stoga često otkrivaju nepravilnosti koje nisu u skladu s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja.

! OD DATUMA STUPANJA ZNTP-A NA SNAGU, 7. PROSINCA 2017. DO 31. PROSINCA 2018., AZTN JE RIJEŠIO 82 PREDMETA IZ PODRUČJA PRIMJENE TOG PROPISA

Na taj način AZTN dobiva osnovu za pokretanje postupaka protiv poduzetnika, ali i mogućnost da ukaže na potrebu promjene konkretnih propisa koji nisu u skladu s odredbama propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

AZTN je u 2018. godine proveo i okončao četiri (4) sektorska istraživanja:

- Istraživanje tržišta distributivne trgovine na malo i veliko mješovitom robom, pretežno hranom, pićima i higijenskim proizvodima za domaćinstvo u Republici Hrvatskoj u 2017. godini,
- Istraživanje tržišta tiska u Republici Hrvatskoj u 2017. godini,
- Istraživanje tržišta osiguranja u Republici Hrvatskoj u 2017. godini, i
- Istraživanje tržišta mlijeka i mliječnih proizvoda u Republici Hrvatskoj u 2017. godini.

Primjena ZNTP-a

U Izvješću za 2018. godinu, prvi put se izvješćuje o punoj primjeni Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (ZNTP), koja je započela 1. travnja 2018. godine. Naime, do 1. travnja 2018. godine su svi ugovori između trgovaca, otkupljivača i/ili prerađivača i njihovih dobavljača, sklopljeni prije stupanja na snagu ZNTP-a, a bili su važeći u trenutku stupanja na snagu ZNTP-a (7. prosinca 2017.), trebali biti usklađeni s tim zakonom. AZTN je od stupanja na snagu ZNTP-a, 7. prosinca 2017. godine do 31. prosinca 2018. godine, otvorio ukupno 197 predmeta, u kojima je utvrđivao iskorištavanje značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom od strane velikog broja trgovaca, otkupljivača i prerađivača.

U tim je postupcima AZTN ispitivao sve elemente koji se odnose na sadržaj i realizaciju ugovornih, odnosno poslovnih odnosa. Pri tome AZTN uvijek naglašava kako samo pokretanje upravnog postupka protiv određenog trgovca ili otkupljivača ili prerađivača ne znači nužno postojanje povrede ZNTP-a, već je AZTN obvezan u postupku utvrditi sve relevantne činjenice i okolnosti, odnosno utvrditi postoje li konkretni dokazi koji potvrđuju indicije koje su bile razlog za pokretanje postupka. Tek na temelju konačno utvrđenog činjeničnog stanja, AZTN donosi meritornu odluku u konkretnom predmetu. AZTN je okončao i postupke koje je po službenoj dužnosti pokrenuo protiv trgovaca i otkupljivača u kojima je utvrdio nametanje nepoštenih trgovačkih praksi u smislu ZNTP-a. Tako su okončani postupci protiv trgovačkih društava Plodine d.d., NTL d.o.o. i Fragaria d.o.o. Međutim, budući da su ti postupci okončani u 2019. godini, o njima će AZTN detaljnije izvijestiti Hrvatski sabor u svojem godišnjem izvješću o radu za 2019. godinu. Stupanjem na snagu ZNTP-a, dana 7. prosinca 2017. godine, AZTN je postao tijelo nadležno za njegovu provedbu te je prema odredbi članka 33. ZNTP-a, bio obvezan uskladiti svoj Statut i druge opće akte s odredbama toga zakona. AZTN je u skladu s odlukom Vijeća donio Izmjene i dopune Statuta te ih dostavio na potvrdu Hrvatskom saboru. Izmjene i dopune Statuta AZTN-a odnosile su se na organizacijski ustroj i stvaranje nove ustrojstvene jedinice - Sektora za zabranu nepoštenih trgovačkih praksi te na proširenje djelokruga Vijeća i stručne službe AZTN-a na provedbu odredbi ZNTP-a.

Proračunska sredstva AZTN-a

Kao pravna osoba s javnim ovlastima, AZTN uvijek s osobitom

pažnjom izvršava svoje obveze te pažljivo raspolaže dodijeljenim proračunskim sredstvima. AZTN nema vlastitih prihoda, već se njegov rad i aktivnosti financiraju isključivo iz sredstava koja se osiguravaju u Državnom proračunu RH. Upravne pristojbe i upravnokaznene mjere koje utvrđuje i izriče AZTN, prihod su Državnog proračuna RH. Planirana sredstva za obavljanje poslova iz djelokruga AZTN-a u državnom proračunu za 2018. godinu iznosila su 13.423.006,00 kuna.

Izvršenje rashoda iznosilo je 13.264.564,70 kuna, što predstavlja 98,82 posto u odnosu na plan.

Statistika predmeta

Od 49 upravnih predmeta u tijeku, 17 predmeta je iz područja tržišnog natjecanja, a 32 iz područja nepoštenih trgovačkih praksi

! AZTN JE U 2018. GODINI IMAO UKUPNO RIJEŠENIH 688 PREDMETA IZ PODRUČJA TRŽIŠNOG NATJECANJA I NEPOŠTENIH TRGOVAČKIH PRAKSI TE BILJEŽI RAST OD 6,7 POSTO RIJEŠENIH PREDMETA U ODNOSU NA 2017. GODINU

! UČINKOVITOST AZTN-A U PROVEDBI ZNTP-A VIDLJIVA JE I U IZRICANJU UPRAVNO-KAZNENIH MJERA TRGOVCIMA I OTKUPLJIVAČIMA KOJI SU TE ODREDBE PREKRŠILI PA SU TAKO PLODINE D.D. KAŽNJENE S 1.008.000,00 KUNA, NTL D.O.O. S 800.000,00 KUNA I FRAGARIA D.O.O. S 350.000,00 KUNA

u kojima je AZTN, budući da je puna primjena ZNTP-a započela tek 1. travnja 2018. godine, upravne postupke po službenoj dužnosti protiv trgovaca, otkupljivača i prerađivača počeo pokretati počevši od kraja lipnja 2018. godine.

AZTN je u 2018. godini od Europske komisije zaprimio 425 notifikacija koncentracija poduzetnika u kojima je morao provjeriti imaju li konkretne koncentracije, iako su prijavljene Europskoj komisiji, učinak i na hrvatskom tržištu. Da nije bilo prekida rada Vijeća AZTN-a, do kraja 2018. godine, bile bi riješene dodatne 82 notifikacije koncentracija poduzetnika. Stoga se većina od ukupno 174 neriješena neupravna predmeta na dan 31. prosinca 2018. godine odnosi na notifikacije koncentracija iz EU-a i mišljenja AZTN-a na nacrte prijedloga zakona i drugih propisa.

Naime, zbog prethodno već spomenutog isteka mandata troje članova Vijeća AZTN-a na dan 15. studenoga 2018. godine, ti se predmeti nisu mogli okončati jer Vijeće nije imalo propisani broj članova za donošenje pravovaljanih odluka.

Međunarodne aktivnosti

U okviru međunarodnih aktivnosti, u 2018. godini uspješno je završeno sudjelovanje AZTN-a u procesu pregovora oko Direktive (EU) 2019/1 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018., o ovlašćivanju tijela država članica nadležnih za tržišno natjecanje, za učinkovitiju provedbu pravila o tržišnom natjecanju i osiguravanju pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta (dalje u tekstu: Direktiva ECN+) u okviru radnih tijela Vijeća EU.

Direktiva ECN+ je usvojena 14. siječnja 2019. godine, nakon skoro dvije godine pregovora u kojima je AZTN aktivno sudjelovao te podržao njezine usvajanje.

Svrha Direktive ECN+ je ojačati učinkovitost rada tijela za zaštitu tržišnog natjecanja i provedbu pravila EU-a o tržišnom natjecanju od strane nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje te funkcioniranje tržišta u Europi, naročito malih nacionalnih tijela kao što je AZTN.

Direktivom ECN+ se nastoji osigurati dovoljno ovlasti i alata za učinkovitu provedbu postupaka u području prava tržišnog natjecanja koje, između ostaloga, obuhvaćaju ovlast za pretragu poslovnih i ostalih prostora, zahtjeve za dostavu informacija, obvezne razgovore-intervjue s osobama koje nisu stranke u postupku, izricanje privremenih mjera te mjera za preuzimanje obveza od strane poduzetnika. Navedeno uključuje i ovlast za izricanje novčanih kazni poduzetnicima i udruženjima poduzetnika. U praksi će svakako biti korisne i odredbe o uzajamnoj pomoći i suradnji nacionalnih tijela za tržišno natjecanje u primjeni članka 101. ili 102. UFEU-a, koje uključuju i mogućnost naplate sankcija u drugoj državi članici. Direktiva ECN+ sadrži i odredbe o ulozi nacionalnih tijela za tržišno natjecanje pred nacionalnim sudovima, kao i odredbu o dopuštenosti dokaza pred nacionalnim tijelima za tržišno natjecanje. Države članice imaju rok od dvije godine od dana stupanja Direktive ECN+ na snagu za njezino prenošenje u svoje nacionalno zakonodavstvo, točnije do 4. veljače 2021. godine.

U petoj godini punopravnog članstva RH u EU, treba spomenuti i daljnju redovitu aktivnost AZTN-a u radu Odbora za tržišno natjecanje OECD-a, zatim u radu Europske mreže za tržišno natjecanje (ECN) i ostalih foruma kao što su ICN, UNCTAD i ICC.

Međunarodne aktivnosti AZTN-a u 2018. godini značajno je obilježio početak provedbe EU twinning light projekta u Crnoj Gori „Jačanje institucionalnih i tehničkih kapaciteta Agencije za zaštitu konkurencije Crne Gore“. To je prvi samostalni projekt u kojem je AZTN pružatelj pomoći drugoj nacionalnoj agenciji, u konkretnom slučaju, Agenciji za zaštitu konkurencije Crne Gore. AZTN je 7. studenoga 2018. godine organizirao 21. Međunarodnu konferenciju pod nazivom “Razmjena informacija među konkurentima, dogovori o cijenama ili elementima cijene – uloga strukovnih udruženja i komora”, kojoj je cilj bio upoznati sudionike s razlikom između dopuštene i nedopuštene razmjene poslovnih informacija među poduzetnicima koji su konkurenti, s fokusom na dogovor o cijenama ili elementima cijene. Posebna pozornost posvetila se ulozi strukovnih udruženja i razmjeni informacija sa stajališta propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

Aktivnosti AZTN-a u sljedećem razdoblju

Predstojeće razdoblje značajno će obilježiti i suradnja AZTN-a

! AKTIVNOSTI AZTN-A U IDUĆEM RAZDOBLJU I DALJE ĆE BITI USMJERENE NA UTVRĐIVANJE, OTKLANJANJE I SANKCIONIRANJE NAJTEŽIH OBLIKA SPRJEČAVANJA, OGRANIČAVANJA I NARUŠAVANJA TRŽIŠNOG NATJECANJA

s resornim ministarstvima (Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta i Ministarstvo poljoprivrede) s kojima će se intenzivno u okviru radne skupine raditi na izmjenama ZZTN-a i ZNTP-a radi njihova usklađivanja s pravnom stečevinom EU-a. Riječ je o prijenosu u nacionalno zakonodavstvo Direktive (EU) 2019/1 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o ovlašćivanju tijela država članica nadležnih za tržišno natjecanje za učinkovitiju provedbu pravila o tržišnom natjecanju i osiguravanju pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta (tzv. Direktiva ECN+) i Direktive (EU) 2019/633 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. godine o nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima.

AZTN će radi pravilne primjene propisa EU-a nastaviti i sa svojom aktivnom ulogom u suradnji s Europskom komisijom i nacionalnim tijelima nadležnima za tržišno natjecanje u okviru Europske mreže za tržišno natjecanje (ECN). Veliki dio budućih aktivnosti AZTN-a odnosit će se i na provedbu Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, kao i na područje ocjene dopuštenosti koncentracija poduzetnika. Aktivno promicanje prava i politike tržišnog natjecanja i stvaranja kulture tržišnog natjecanja ostaje permanentni zadatak AZTN-a i u budućim razdobljima.

U tom smislu, AZTN osobitu brigu vodi o transparentnosti svoga rada kroz različite komunikacijske kanale, sukladno usvojenoj i javno dostupnoj Komunikacijskoj strategiji AZTN-a, objavljivanjem svojih odluka, mišljenja i godišnjih izvješća na svojim mrežnim stranicama, objavljivanjem stručnih članaka, pripremanjem priopćenja za javnost i medije o donesenim odlukama i praksi AZTN-a, nastupanjem u medijima, redovitim kontaktima s novinarima, organiziranjem tiskovnih konferencija, izdavanjem mjesečnog biltena i ostalih publikacija i brošura te organiziranjem i sudjelovanjem na edukacijama o specifičnim temama iz područja zaštite tržišnog natjecanja. a

Sudjelovanje AZTN-a u radu europske mreže tijela za zaštitu tržišnog natjecanja u 2019.

U 2019. godini znatno je intenziviran rad Europske mreže tijela za zaštitu tržišnog natjecanja pa tako i predstavnika Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja unutar pojedinih formacija. U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2019., od ukupno 35 održanih sastanaka radnih skupina, podskupina te savjetodavnih odbora, na njih 25 sudjelovalo je 14 predstavnika AZTN-a koji pokrivaju specifična pitanja iz područja tržišnog natjecanja i nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom. a

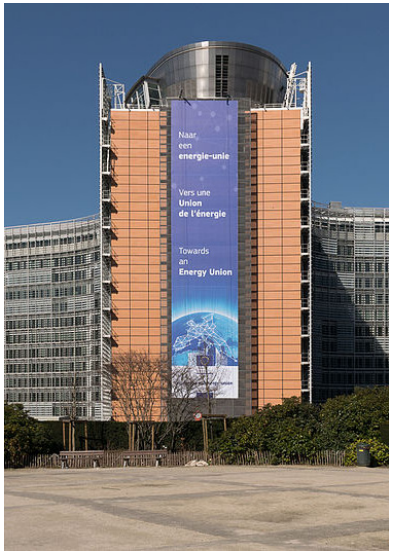

European Commission

SASTANCI U OKVIRU ECN-a

	2017.	2018.	2019.
Sastanci	19	21	25
Predstavnici AZTN-a na sastancima	17	17	14

U godinu dana, AZTN je od Europske komisije **zaprimio i riješio 473 notifikacije koncentracija.**

NOTIFICIRANE KONCENTRACIJE
u smislu Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika

	2017.	2018.	2019.
Koncentracije koje je EK notificirala državama članicama	387	425	473
Koncentracije čiju je ocjenu EK ustupila AZTN-u	0	1	0

AZTN je **zaprimio i odgovorio na čak 70 zahtjeva za dostavu informacija**, uključujući prvi put i upit na temelju članka 22. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora o EZ-u, **a upućena su i 3 zahtjeva AZTN-a prema ostalim državama članicama.**

ZAHTJEVI ZA DOSTAVU INFORMACIJA (RFI)

	2017.	2018.	2019.
RFI - upućeni	4	2	3
RFI - zaprimljeni	34	37	70

Mađarski GVH kaznio Facebook s 3,6 milijuna eura

Mađarsko tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja - GVH, u sklopu svoje šire nadležnosti zaštite potrošača, utvrdilo je da Facebookovo prikazivanje vlastitog servisa kao "besplatnog" predstavlja zavaravanje mađarskih potrošača, te ga je nakon trogodišnje istrage kaznilo sa svojom najvišom kaznom do sada – 3,6 milijuna eura.

Istraga je bila usmjerena na nepoštenu trgovačku praksu prikazivanja Facebookovih vlastitih servisa kao „besplatnih", konkretno na izjava „besplatno je i svi mogu pristupiti" i „besplatno je i tako će uvijek biti".

Facebook zaista nije naplaćivao naknadu za pristup svojim uslugama, no taj „model za nula novaca", kako ga je opisao GVH, podrazumijeva da korisnici nude svoje podatke u zamjenu za pristup Facebooku. Ključno je što Facebook privlači korisnike svojim sadržajem i prikuplja informacije o njihovim interesima, ponašanju i navikama pri kupovini. Te se korisničke informacije tada koriste za prodaju ciljanog oglašavanja Facebookovim klijentima, od čega Facebook tada ostvaruje financijsku korist.

Stoga je GVH zaključio, da iako Facebookovi korisnici ne plaćaju za pristup Facebooku u novčanoj protuvrijednosti, ipak za taj pristup plaćaju svojim podacima. Takvo „plaćanje" GVH je okarakterizirao kao zavaravajuću poslovnu praksu u smislu propisa o nepoštenoj trgovačkoj praksi.

Slične odluke donesene su u SAD-u i Europi, a Facebook je u 2019. godini izmijenio svoje uvjete korištenja usluga, te sada objašnjava kao koristi podatke svojih korisnika i ciljane oglase za vlastito financiranje. **a**

Njemačka pomoću pokajnika otkrila tajni kartel veletrgovaca sredstava za zaštitu bilja

Šestorica sudionika kartela sudjelovalo u nagodbi

Njemački ured za tržišno natjecanje (Bundeskartellamt) izrekao je ukupnu kaznu u iznosu od 154,6 milijuna eura za sedam veletrgovaca sredstava za zaštitu bilja i njihovih odgovornih osoba zbog dogovora o cijenama, utvrđivanja rabata i nekih pojedinačnih cijena pri prodaji trgovcima na malo i krajnjim kupcima u Njemačkoj - postupanja koja se smatraju najtežim povredama propisa o tržišnom natjecanju. Jedan od članova kartela – Beiselen – dobio je kao zviždač potpuno oslobođenje od kazne dok su se ostali također prijavili i dobili smanjenje kazne za ovaj tajni dogovor.

Andreas Mundt, predsjednik Bundeskartellamta, izjavio je kako je njihova istraga koja je službeno započela 2015. godine pokazala kako su se od 1998. ovi poduzetnici sastajali nekoliko puta godišnje kako bi dogovorili cjenike sredstava za zaštitu bilja. „U prvim godinama neki od njih su te fiksne cjenike jednostavno preuzeli i na njih samo stavili logo svoje firme".

Dogovarali su i visinu rabata, a dogovori su se kasnije odvijali pismenim putem ili telefonom. Rezultat dogovora – kalkulacije cijena i obračunatih rabata – dostavljao se tada svim članovima kartela prije proljetne i jesenske sezone. Šest je veletrgovaca pristalo na nagodbu, dakle, priznalo je povredu zakona o tržišnom natjecanju i odreklo se prava na žalbu.

Njemačko tijelo za tržišno natjecanje jedno je od najaktivnijih u Europi kada je riječ o suzbijanju kartela. U 2019. godini izreklo je kazne u visini od 848 milijuna eura protiv 23 poduzetnika i udruženja poduzetnika te je izvršilo pet nenajavljenih pretraga u 32 trgovačka društva. **a**

EU odobrila koncentraciju AbbVie/Allergan vrijednu 56 milijardi eura

Europska komisija odobrila je preuzimanje globalne farmaceutske kompanije Allergan od strane američke farmaceutske kompanije AbbVie vrijedno 56 milijardi eura, no pod uvjetom da Allergan proda svoj razvojni lijek za liječenje upalnih bolesti crijeva.

Komisija je istaknula da se u svojoj ocjeni usredotočila na lijekove za liječenje upalnih bolesti crijeva - „aktivnosti u kojima se AbbVie i Allergan preklapaju“, odnosno gdje obje kompanije razvijaju lijekove za liječenje te bolesti, što su i jedina dva konkurentska proizvoda koji se razvijaju. „To je ista klasa lijekova, pa bi preuzimanje moglo imati za posljedicu smanjene inovacije u liječenju upalnih bolesti crijeva jer AbbVie ne bi nastavio s razvojem Allerganovog konkurentskog lijeka“.

Takvo bi preuzimanje po mišljenju Komisije „spriječilo da obećavajući lijek dođe na tržište“, što bi za pacijente i zdravstvene ustanove značilo „smanjenje izbora i povećanje cijena“.

Kako bi se provedbom ove koncentracije uklonili negativni učinci za tržišno natjecanje AbbVie je ponudio prodaju Allerganovog razvojnog lijeka, uključujući i svjetska prava za razvoj, proizvodnju i komercijalizaciju lijeka, kupcu koji će nastaviti s razvojem lijeka.

Komisiji je najbitnije bilo osigurati da se ovom akvizicijom ne dovede u pitanje razvoj obećavajućeg inovativnog lijeka za bolest od koje pate milijuni ljudi. a

Francuska kaznila Google sa 150 milijuna eura

Francusko tijelo za tržišno natjecanje kaznilo je Google zbog zlouporabe vladajućeg položaja na tržištu internetskog oglašavanja povezanog s rezultatima pretraživanja sa 150 milijuna eura.

Po riječima francuskog regulatora, Google je nametao oglašivačima uvjete na neobjektivan, netransparentan i diskriminirajući način, što je za oglašivače imalo nejednake i nepredvidive posljedice, a ograničavalo je potrošačima pristup inovativnim internetskim stranicama. Osim što mu je izrekao kaznu, francuski regulator je naredio Googlu da na svojoj Google Ads platformi objasni pravila za oglašivače te da ih dva mjeseca unaprijed obavijesti o eventualnoj izmjeni tih pravila. Kompanija također mora za svoje zaposlenike koji pružaju podršku oglašivačima osigurati godišnje treninge o tim pravilima.

Google isto tako mora objasniti postupak privremenog ukidanja računa na Google Adu, odnosno osigurati da ti računi ne budu ukinuti bez prethodne iscrpne obavijesti i samo kada je privremeno ukidanje neophodno potrebno i razmjerno u cilju zaštite potrošača.

Dok glasnogovornik Googla izjavljuje je da će se kompanija žaliti na ovakvu odluku, regulator ustraje da su metode koje je pri oglašavanju koristio Google “teško razumljive“ i da ih kompanija primjenjuje na “neujednačen i proizvoljan način”. a

Odluke AZTN-a objavljene u prosincu 2019.

- STUDENAC d.o.o., Omiš i SONIK TRGOVINA d.o.o., Zadar - Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini
- Ministarstvo zaštite okoliša i energetike - Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti - Mišljenje
- Ministarstvo zaštite okoliša i energetike - Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Fondu za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško - Mišljenje

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja
Savska cesta 41, 10000 Zagreb, Hrvatska,
tel.: +385 1 617 64 48, fax: +385 1 617 64 50,
www.aztn.hr, agencija.ztn@aztn.hr

Vjekoslava Belovari,
prof., voditeljica Odjela za Komunikacije
vjekoslava.belovari@aztn.hr

mr.sc. Branimira Kovačević, voditeljica
Odjela za međunarodnu i europsku suradnju
branimira.kovacevic@aztn.hr

Tatjana Jakovljević, prof., univ.spec.eur.st.,
samostalna savjetnica, Odjel za komunikacije
tatjana.jakovljevic@aztn.hr

Sandi Valentinc, mag. oec., samostalni savjetnik,
Odjel za međunarodnu i europsku suradnju
sandi.valentinc@aztn.hr